

5. Ильин С.Ю. Экономика сельскохозяйственных предприятий. Монография. / С.Ю.Ильин. – Ижевск: Изд-во «Шелест», 2021. – 101 с.

6. Экономика на постсоветском пространстве в условиях новых патологических вызовов и процессов цифровизации. Коллективная монография. / Под научной ред. д.э.н., профессора К.В. Павлова. –Ижевск: Изд-во «Шелест», 2021. – 644 с.

Ілона КОВАЛЬЧУК

магістр

кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет

Михайло ЛУЧКО

науковий керівник,

доктор економічних наук, професор
завідувач кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль, Україна

ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ПІДПРИЄМСТВА, ЇХ АНАЛІЗ ТА ВИКОРИСТАННЯ В ЕКСПЕРТИЗИ

Одним із вагомих загальноекономічних питань, які постали останніми роками, є питання розкриття достовірних фінансових результатів діяльності підприємства.

На підприємстві, незважаючи на його розміри і форми власності, наявна потреба провадити бухгалтерський облік, завершальним аспектом котрого виступає фінансовий результат.

Провадження обліку фінансових результатів належним чином формує величину податків, яку потрібно сплатити до бюджету та акціонерних виплат. Достовірно викладена і зібрана звітність про результати фінансового стану є об'єктивною основою, для аналізу стану фінансів і прибутковості підприємства. Через це, досить вагомим в бухгалтерській звітності й обліку є повнота і правильність відображення усіх господарських операцій суб'єкта підприємництва, витрат і доходів.

Існує велика кількість критеріїв класифікації щодо фінансових результатів. Для початку, відносно власної величини фінансові результати діляться на позитивні фінансові результати (прибуток), негативний фінансовий результат (збиток) і нульовий фінансовий результат.

Спираючись на Інструкцію до Плану рахунків [1] фінансовий результат від основної діяльності – це прибуток (збиток) від основної діяльності підприємства, який є різницею між сумою доходів від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг й доходів від іншої операційної діяльності та сумою собівартості реалізованої готової продукції, товарів, робіт і послуг, адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат.

Результат операцій фінансової діяльності визначається як прибуток (збиток) від фінансових операцій підприємства, який є різницею між сумою доходів від участі в капіталі та інших фінансових доходів та сумою фінансових витрат.

Відповідно до НП(С)БО 17 "Податок на прибуток" [2] фінансові результати поділяються на податкові й облікові. НП(С)БО 17 надає таке трактування фінансових результатів:

1. Обліковий збиток чи прибуток – сума збитку чи прибутку до оподаткування, визначена в бухгалтерському обліку і відображена у Звіті про фінансові результати за звітний період.
2. Податковий прибуток (збиток) – сума прибутку (збитку), визначена за податковим законодавством об'єктом оподаткування за звітний період.
3. Нерозподілені прибутки (непокріті збитки) поточного та минулих років обліковуються на рахунку 44 "Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)", субрахунки якого також утворюють відповідну класифікацію фінансових результатів: прибуток нерозподілений; непокріті збитки; прибуток, використаний у звітному періоді.

Об'єктом дослідження для судово-економічної експертизи виступає фінансова звітність, де відображені результати фінансово-господарської діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період. За відповідними показниками, застосовуючи певні методи і прийоми дослідження, експерти аналізують діяльність підприємств, одержують інформацію про їх фінансово-економічний стан. Фінансова звітність повинна бути достовірною. Інформація, наведена у фінансовій звітності, є достовірною, якщо вона не містить помилок і перекручень, які здатні вплинути на рішення користувачів звітності.

Особливу увагу варто приділити причинам, що можуть впливати на показники фінансової звітності.

Причинами викривлення показників фінансової звітності можуть бути як рівень кваліфікації бухгалтерів, так і відверта фальсифікація показників керівництвом (власниками) підприємства або викривлення даних у первинних документах співробітниками, що в кінцевому рахунку, приводить до фальсифікації звітних показників.

У разі, якщо експертом виявлені ознаки правопорушень, що призведуть до банкрутства підприємства, то за результатами аналізу фінансового стану, що проводиться за даними фінансової звітності, він може встановити фактори, які впливають на зниження платоспроможності. Подальший аналіз показників фінансової звітності дає змогу встановити, чи можна було запобігти неплатоспроможності підприємства. Порівнявши отримані результати з іншою доказовою інформацією, експерт-економіст може констатувати факт наявності умислу в діях керівника, менеджера, власника підприємства або найманих працівників.

Отже, зазначене дозволяє стверджувати, що перевірка правильності визначення фінансових результатів господарської діяльності економічного суб'єкта значно відрізняється від перевірки інших статей активів і зобов'язань організації.

Експертиза фінансових результатів може здійснюватися з різних питань, поставленим правоохоронними органами, зокрема питань, пов'язаних з перевіркою законності фінансово-господарської діяльності організації, формування витрат і доходів за видами, чистий прибуток організації, прийняття рішень та виплати дивідендів, доходів засновникам, учасникам.

Мета експертизи – сформулювати думку про достовірність кінцевого фінансового результату, законності формування фінансового результату та його основних елементів (доходів і витрат від звичайних видів діяльності, а також інших доходів і витрат). Доходи і витрати за видами можуть розглядатися як окремий об'єкт експертного дослідження (наприклад, виручка від продажу продукції (робіт, послуг), собівартість продукції, витрати на продаж).

Для досягнення мети перевірки фінансових результатів та їх використання необхідно проконтролювати: правильність формування фінансового результату від реалізації продукції, продажу товарів, основних засобів та інших активів, операційні витрати і доходи,

відповідність звітності даним синтетичного, аналітичного обліку та облік використання прибутку.

Узагальнюючи, можна зробити висновок, що сформовані фінансові результати можна рахувати як частину всієї системи господарювання, яка пов'язана з ухваленням рішень щодо необхідного забезпечення їхнього розміру для виконання оперативних цілей на рівні господарюючого суб'єкта.

Список використаних джерел

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена Наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 року.
2. Наказ КМУ «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»» N 353 від 28.12.2000 року.

Юлія ФРОЛОВА

магістрант

УО «Белорусский государственный экономический университет»
г. Минск, Республика Беларусь

ВАРИАТИВНОСТЬ УЧЕТА НЕМАТЕРИАЛЬНЫХ АКТИВОВ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ

В настоящее время среди бухгалтеров особую актуальность приобретает такой аспект профессиональной деятельности, как составление эффективной учетной политики. Так, для достижения поставленных руководством целей деятельности еще на стадии написания учетной политики сотрудникам необходимо провести анализ формируемых показателей деятельности организации, на которые так или иначе влияют методы учета. Выбранный способ оценки влияет на многие финансовые показатели: рентабельности, оборачиваемости, ликвидности, финансовой устойчивости.

По своей экономической сути отчетность можно представить как выражение мнения руководства организации о финансовом положении и финансовых результатах деятельности. Абсолютное большинство статей бухгалтерской отчетности является оценочными статьями, поэтому пользователям бухгалтерской отчетности необходимо помнить, что данные анализируемой ими отчетности во многом отражают выбранные руководством организации положения учетной политики, в частности выбранные способы оценки объектов учета.

Рассмотрим подробнее, как, в частности, оценка нематериальных активов может повлиять на конечные результаты деятельности организации и ее финансовое состояние.

Оценка нематериальных активов наряду с их идентификацией и условиями признания имеет важное значение при организации бухгалтерского учета в каждой организации. Оценка нематериальных активов оказывает экономическое влияние на финансовое состояние организации. Например, за счет нематериальных активов возможно сформировать уставный капитал организации без дополнительных денежных вложений; по нематериальным активам производятся амортизационные отчисления, которые включаются в себестоимость продукции и находятся в распоряжении организации; за счет нематериальных активов может увеличиваться стоимость организации, что очень важно при получении кредита в банке, или же заключении договора купли-продажи [4, с. 134].